SVOBODA  СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — **УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК**

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 93. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 16, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го ТРАВНЯ 1992. Ч. 93. РІК XCIX.

ПАРЛЯМЕНТ УКРАЇНИ СКАСУВАВ АКТИ КРИМУ

Київ (УНІАР). — На вечірньому засіданні Верховної Ради України у середу, 13-го травня, депутати без змін та доповнень схвалили проєкт постанови про політичну ситуацію, що склалася у зв'язку з рішеннями, ухваленими Верховною радою Республіки Крим 5-го травня 1992 року.

„Верховна Рада України, йдучи на зустріч побажанням населення Криму, а також виходячи з історичних і національних особливостей реґіону, 12-го лютого 1991 року прийняла закон, яким відновила Кримську АССР у складі України. Відповідні зміни було внесено і в Конституцію України. Законом від 29-го квітня 1992 року Верховна Рада України закріпила за Кримом широкі повноваження по самостійному розв'язанню питань економічного, соціяльного духовного розвитку. Не зважаючи на це, Верховна рада Республіки Крим 5-го травня 1992 року прийняла постанови про проголошення державної самостійности Республіки Крим і про проведення загальнокримського референдуму, чим порушила Конституцію України, якою встановлено, що територія України не може бути змінена без її згоди (стаття 70) і що Республіка Крим є складовою частиною України і самостійно вирішує лише ті питання, які віднесені до її відання (стаття 75). За Конституцією України прийняття рішень з питань державного суверенітету, державного устрою України віднесено до відання Верховної Ради України (пункт 2 — статті 97). Верховна Рада України відзначає, що прийняття Верховною радою Республіки Крим згаданих рішень дестабілізувало обстановку як у Криму, так і в цілій країні. Обговоривши ситуацію і керуючись пунктом 31 статті 97 Конституції України, Верховна Рада України постановляє:

1. Визнати акт про проголошення державної самостійности Республіки Крим, постанову про акт, про проголошення державної самостійности Республіки Крим та постанову про проведення загальнокримського референдуму, прийняті Верховною радою Республіки Крим 5-го травня 1991 року такими, що суперечать Конституції України.

2. Зупинити дію постанов Верховної ради Республіки Крим про акт, про проголошення державної самостійности Республіки Крим і про проведення загальнокримського референдуму як таких, що суперечать Конституції України.

3. Верховній раді Республіки Крим до 20-го травня 1992 року скасувати свої постанови з 5-го травня 1992 року про акт, про проголошення державної самостійности Республіки Крим і про проведення загальнокримського референдуму, як такі, що суперечать Конституції України.

4. Комісії Верховної Ради України у питаннях законодавства і законности проаналізувати всі законодавчі акти, видані Верховною радою Республіки Крим щодо їх відповідности Конституції України і законів України про статус Автономної Республіки Крим і подати свої висновки Верховній Раді України до 20-го травня 1992 року.

5. Запропонувати Президентові України вжити невідкладних заходів щодо відновлення конституційного правопорядку в Автономній Республіці Крим.

Верховна Рада України заявляє про свою готовість до продовження діялогу з представниками Криму сто совно становлення автономії Криму на основі Конституції України і закону України про статус Автономної Республіки Крим".

При поіменному голосуванні за цю постанову проголосувало 340 депутатів Верховної Ради України. Пропозиція голови Верхов-

(Закінчення на стор. 3)

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУДУТЬСЯ РІЧНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Головний Екзекутивний Комітет повідомляє, що цьогорічні річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу відбудуться наступного тижня, від понеділка, 18-го до п'ятниці, 22-го травня, на Союзівці в Кергонксоні, Н.Й.

У програмі нарад передбачено: відкриття і вступне слово головного предсідника, прийняття порядку нарад, прийняття протоколу з попередніх річних нарад, покликання комісій, звіти членів Головного Уряду, дискусія над звітами; додатково звіти: управителя Союзівки, головного редактора „Свободи", головного редактора „Українського Тижневика", запити і дискусія над цими звітами; звіт Головної Контрольної Комісії і рекомендація про прийняття звітів, звіти комісій та схвалення резолюцій і рекомендацій, затвердження річного бюджету на 1992 рік, визначення місця і часу Конвенції в 1994 році, різне, закриття нарад.



Головний Уряд УНСоюзу під час нарад в 1991 році.

Якщо зайде потреба будуть скликані вечірні сесії, а предсідник нарад може змінити порядок точок. О год. 9:30 рано в понеділок, 18-го травня, відбудеться зустріч усіх членів Головного Уряду і почесних членів перед пам'ятником Т. Шевченка.

Як відомо, Т. Шевченко є патроном УНСоюзу.

В нарадах Головного Уряду УНС зобов'язані взяти участь члени Екзекутиви, головні контролери, головні радні із ЗСА і Канади.

У ПРИДНІСТРОВ'Ї КРОВОПРОЛИТТЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Кишинів, Молдова. — Агентство ІТАР-ТАСС, Асошієйтед Пресс, Ройтерс та інші інформують на підставі зібраних кореспондентами інформацій, що в реґіоні Дубоссар, де проти себе стоять збройні сили молдовської міліції, національної ґвардії і збройні частини Придністров'я, далі відбуваються завзяті бої і ллється кров вояків і невинних цивільних мешканців. За порушення перемир'я очевидно, сторони обвинувачують один одного, але об'єктивні кореспонденти і західні спостерігачі кажуть, що перемир'я порушили озброєні частини Придністров'я, яких в кожній ситуації підтримує Москва, доказом чого була спроба висилки в район боїв так званих „козачих" донських відділів, які, маючи добру заправу і кагебівський вишкіл, особливо знущаються над мирним населенням і озброєними відділами Молдови.

Чому над мирним населенням, — запитує кореспондент німецької газети „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ"? Тому, що не всі цивільні поділяють ідею збройної сутички між молдаванами і слов'янським населенням Придністров'я, серед яких є також велика частина українців з роду, але під тиском чи з переконання вони підтримують прилучення Придністров'я до Росії, а не, наприклад, до України до якої вони мають претенсії, що вона не боронить їх перед нападами збройних сил Молдови.

Урядова інформаційна служба Молдови повідомляє, що озброєні до зубів відділи придністров'я обстрілюють не тільки зі скорострілів, мінометів і так званих „Катюш" позиції міліції і реґулярної армії, але вживають гармати меншого і більшого калібру, отримані без сумніву з Росії, або від стаціонованих там військових частин. Особливо завзяті бої відбуваються в селах Кошница і Кочієри, Дубоссарського району. У першій половині цього тижня було чимало забитих і сотні поранених осіб, військових і цивільних.

Військові спостерігачі Молдови, Росії, Румунії і України відбули свою першу сесію, щоб встановити нагляд над ходом боїв і оцінити вину тих хто перший порушує перемир'я. Спостерігачів вводять в зону конфлікту на пропозицію згаданих чотирьох урядів, які відбули в Кишиневі міждержавну зустріч і постановили працювати в напрямі припинення боїв і мирного вирішення конфлікту. Головне бюро, чи головна квартира спостерігачів чотирьох держав знаходиться в місті Бендери. Кожна держава вислала до Молдови 20 своїх військових і цивільних спостерігачів, які підлягають безпосередньо своїм президентам і їм вони звітуватимуть про своє спостереження.

Бендери — перша конфліктна місцевість на лівобережжі Молдови. Біда тільки в тому, що Росія потаємно підтримує озброєних придністровців, насилає диверсантів в зону конфлікту і тим самим поглиблює кризу, — кажуть політичні спостерігачі, які вважають, що спостерігачами повинні бути незаанґажовані держави.

Монтреальська Округа УНС переобрала Управу з Т. Мороз на чолі

Монтреаль (А. Гладилович). — Цього року Загальні збори Монтреальської Округи УНС відбулися в суботу, 28-го березня, в приміщенні бюра Відділу Конґресу Українців Канади, вулиця Боб'єн.

Збори відкрила голова Округи й одночасно секретарка ляшінського Відділу, головна радна Текля Мороз. Спершу вона попросила присутніх вшанувати однохвилинним мовчанням пам'ять померлих в останньому діловому році членів відділів Округи і покійної Ольги Сохан, матері довголітнього головного секретаря УНСоюзу Володимира Сохана.



Т. Мороз.

Головою зборів обрано Т. Мороз, а їх протокольною секретаркою Віру Баніт. Хоч цим разом не було нікого від Головного Уряду УНСоюзу, учасники зборів отримали на письмі статистичні дані про організаційний і фінансовий стан та діяльність УНСоюзу, зокрема його Монтреальської Округи, в 1991 році в порівнянні з 1990 роком. Таким чином вони довідалися, між іншим, що їхня Округа, придбавши в 1991 році 44 членів, виконала визначену їй квоту на 88 відсотків й цим здобула третє місце між усіма тридцятьма округами Америки й Канади та перше місце між чотирма округами Канади, при чому найбільше членів придбали секретарки трьох відділів — Олександра Дольницька й В. Баніт (по 14 членів кожна) і Т. Мороз (12 членів). У своєму звіті Т. Мороз підкреслила успіх цих трьох невтомних секретарок і додала, що й три інші відділи Округи придбали щонайменше по одному членові. Це доказує, сказала вона, що, коли є охота й почуття обов'язку, то помимо тяжких обставин таки дещо можна зробити. Згадавши про іменування автора цих рядків Братським

(Закінчення на стор. 4)

Футбольна збірна України вперше виступить в ЗСА

Ньюарк, Н. Дж. — Футбольна збірна вільної і незалежної України вперше в історії футболу виступить в ЗСА проти репрезентативної здружини Америки.

Цей єдиний виступ футболістів України в ЗСА відбудеться в суботу, 27-го червня, в год. 5-ій по полудні на стадіоні Ратґерського університету в Ню Бранзвику, Н. Дж.

За інформаціями слід телефонувати на число (201) 762-5331.

Ще один український хлопчик приїжджає до ЗСА на лікування

Ірі, Па. — У вівторок, 19-го травня, о год. 1-ій по полудні літаком летунської лінії „Україна" прибуває на перевірку здоров'я і евентуальне лікування ще один хлопчик з України — Тарас Кашуба, разом зі своєю мамою Ольгою.

Дитячий шпиталь Шрайнерс в Ірі, Па., погодився перевести докладне обслідування хлопчика, народженого в 1987 році і поробити також хірургічні та інші заходи, якщо цього буде потрібно для лікування дитини.

Т. Кашуба — жерва — чорнобильської катастрофи і тому до цієї гуманітарної проблеми згаданий шпиталь і чимало зацікавлених організацій і осіб поставились позитивно, пропонуючи також свою моральну і матеріяльну допомогу для родини. Між іншим 500 дол. на ціль перебування Т. Кашуби і його родини в ЗСА надіслала парафія церкви св. Марії з Джонс в Оклагомі та інші.

Про Україну розповідає Іван Драч

Джерзі Сіті, Н. Дж. (П. Часто). Хоч наша діяспора діяспора сьогодні й не зазнає інформаційного голоду щодо життя в Україні, все ж далеко не завжди вдається задовольнити читачів ідеальними пропорціями у поданні відомостей, — щоб було присутнє загальне тло, так би мовити, погляд згори, і водночас висвітлювалися б окремі деталі, зберігався б „смак і запах" життєвої конкретики. Й ось таку рідкісну можливість працівники редакцій „Свободи" і „Українського Тижневика" дістали під час зустрічі з одним із найбільш відомих українців у світі — Іваном Драчем і його дружиною Марією.



Марія і Іван Драчі під час розмови в УНСоюзі.

Поетичну і політичну біографію І. Драча знають в Україні від малого до старого, і якщо ми тут повторимо головні її віхи, то зовсім не тому, що вони невідомі для українців діяспори, а в надії, що це число „Свободи" візьмуть у руки й нові читачі, представники молодших поколінь.

Отже, Іван Драч є передусім чільною постаттю знаменитої когорти „шестидесятників". Прийшовши в українську поезію в короткі роки „хрущовської відлиги", він приніс з собою якість, без якої тогочасна наша література задихалася — інтелектуалізм, жадобу осягнення світу, пильну увагу до історичних вартостей європейської культури і її найновіших ідей. То була поезія пристрасного розуму, котрий дошукувався сенсу буття, метаючись між здобутками ядерної і астрономічної фізики, що робило поета ледве не неопозитивістом, і традиційною християнською духовністю, яка то потужніше, то повільніше, та все ж невпинно струменіла через віки, через страдницьку українську долю. І в зв'язку з цим варто згадати хоч би один з літературно-філософських шедеврів Драча — його есей „Дантове безмежжя", що став передмовою до твору флорентійського генія „Vita nova". Ця увага до широкого світу, до „нового", котре щоразу виявлялося добре забутим старим, і „старого", що відкривалося як вічне і спасенне, спонукала поета до зрозуміння місця українського народу в людській родині. Таким чином Драчів інтелектуалізм не залишився самоцільним — посіявшись на народнім грунті, зійшов тугим колоском, ущерть сповненим синівською любов'ю і вірністю. Великою мірою це стосується й інших українських інтелектуалів і є ознакою розуму взагалі: що глибше знається, те міцніше любиться. А жива любов не чекає зручного часу для самовияву. Ож чому вже після „відлиги", в роки безпросвітнього брежнівсько-сусловського „льодовикового періоду" з рук до рук ходила Драчева, ще й досі,

(Закінчення на стор. 3)

СВЯЧЕНЕ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Українське Патріярхальне Товариство, Відділ в Ню Йорку, влаштовує спільне патріярхальне свячене у неділю, 24-го травня, о год. 2-ій по полудні в залі Українського Народного Дому, 140 Друга авеню в Ню Йорку. У мистецькій частині виступлять солістка Оксана Кровицька і піяніст Володимир Винницький. Для замовлення місць слід до 20-го травня прислати оплату в сумі 10 дол. на адресу: The Ukrainian Patriarchal Society, P.O. Box 285 Cooper Station, New York, N.Y.10276.

У СВІТІ

ЗА ДВА ДНІ ДО ПОЧАТКУ політичного діялогу з урядом президента Ф. де Клерка керівництво Африканського національного конґресу висунуло вимогу, щоб теперішній кабінет міністрів зрезиґнував. АНК стверджує, що уряд є причетний до „невиліковно корумпованого режиму". Водночас АНК не відмовляється від переговорів. В них візьмуть участь 19 політичних організацій чорного і білого населення. Головним питанням буде вироблення нової конституції, яка має узаконити політичні зміни в країні, що відмовилася від апартеїду.

У ВІВТОРОК, 12-ГО ТРАВНЯ, заступник генерального секретаря ООН, колишній заступник міністра закордонних справ СССР Владімір Петровський зустрівся в Тріполі з Муамаром Каддафі. Лібійський диктатор погодився засудити тероризм і виплатити компенсацію родинам осіб, що загинули з вини двох лібійських терористів, якщо їхню вину буде доведено. Однак видати їх Англії чи ЗСА Каддафі відмовляється, як і раніше. Це означає, що санкції проти Лібії й надалі залишаться в силі.

ЗАМІСТЬ ОМАРА КАРАМЕ, який тиждень тому зрезиґнував, прем'єр-міністром Ливану призначено члена парляменту Рашіда Сольгу. За професією він правник і належить до відомого суннітської секти, яка від 1943 року, коли Ливан дістав незалежність, дала уже трьох прем'єрів. Пост міністра закордонних справ збереже за собою Фаріс Бвайз. На плечі новопризначеного прем'єр-міністра ляже складне завдання — вевести Ливан з найтяжчої за всі роки його існування економічної кризи.

В СЕРЕДУ, 13-ГО ТРАВНЯ, у Вільнюс з офіційною візитою прибув президент Франції Франсуа Міттеран з дружиною. Разом з ним прибули міністер закордонних справ Ролан Дюма й інші офіційні особи. Того ж дня в будинку литовського парляменту відбулася зустріч Франсуа Міттерана з головою Верховної Ради Литви Вітаутасом Ляндсберґісом.

ПРЕЗИДЕНТ РУМУНІЇ Іон Ілієску відвідає 18-го — 19-го травня з офіційною візитою Молдову на запрошення молдавського президента Мірчі Снігура. Під час їхньої зустрічі вони обговорять питання економічного, політичного і культурного співробітництва між двома країнами. Спостерігачі очікують, що особливу увагу буде приділено подіям у Придністров'ї.

В АМЕРИЦІ

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Асошієйтед Пресс у повідомленні з Вашінґтону інформувало часто і вичерпно про перебування в ЗСА з робочою візитою президента України Леоніда Кравчука і про більш дружні відносини до нього американських урядових чинників, зокрема президента Джорджа Буша, державного секретаря Джеймса Бейкера, секретаря Департаменту оборони Ричарда Чейні та інших, а також законодавців обидвох палат Конґресу. Крім того обидві сторони досягли взаємного прозуміння в багатьох справах і підписали відповідні договори, — інформує АП.

СИН ПОДРУЖЖЯ Розенберґів, які свого часу співпрацювали із совєтським КҐБ, продовжує заперечувати вину батьків, які зрадили батьківщину, тобто Америку і передавали цінні інформації для Москви. Тепер, у змінних обставинах, син використовує колишніх співробітників КҐБ, які виступають з контроверсійними заявами в обороні батьків. Наприклад, колишній співробітник КҐБ Леонід Квашніков, виступив у телевізійній птограмі і заявив, що американське судівництво надармо обвинувачувало комуністів Джулиюса і Етел Розенберґів у передачі Совєтському Союзові плянів конструкції атомової бомби. Він заявив, що вони працювали для совєтської розвідки, але не мали, мовляв, жодного відношення до передачі „атомових секретів". Агентство АП взяло інтерв'ю в сина Розенберґів Роберта Міропола, який від довгого часу веде кампанію за реґабілітацію і доказує, що його батьки були невинно засуджені.

ДИРЕКТОР ЦЕНТРАЛЬНОЇ розвідчої агенції, Роберт Ґейтс заявив на засіданні сенатської комісії, що Сі-Ай-Ей передасть до публічного відома 110 сторін секретних документів у справі Лі Гарві Освальда, засудженого вбивцю президента Джана Ф. Кеннеді. Р. Ґейтс також повідомив, що очолювана ним установа і спеціялісти-історики розглядають тепер можливість передачі Національному архіву усіх документів, пов'язаних зі справою Освальда. Сенатор Джан Ґлен заявив, що справа передачі документів повинна рішатися при допомозі законодавчих органів і з аргументацією Ґлена Ґейтс повністю погоджувався, бо такий підхід може опрокинути теорію, що Сі-Ай-Ей мало будь-яке відношення до цього вбивства.

ПОЛІЦІЯ В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ заарештувала чотирьох неґрів, які по звірячому знущалися над білим шофером тягарового автомобіля, якого вони витягнули силою з кабіни і побили до непритомности. Реджінал Денні помилково заїхав в цілком чорну дільницю Лос Анджелесу. На щастя під час цієї сцени над групою вбивців кружляв гелікоптер одної з телевізійних станцій, роблячи фотознімки для фільму. Члени залоги гелікоптера, побачивши розправу над невинною людиною, зафіксували сцену на фільмову плівку. На цій підставі поліція відносно скоро розкрила шайку злочинців. Згаданий водій залишився живий тільки завдяки скорій допомозі і кільком операціям хірургів. Арештованих обвинувачили у спробі вбивства на підставі фільмової стрічки, яку вміжчасі оглядали мільйони американців на своїх телевізійних екранах.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year* — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Як приймали в Америці Леоніда Кравчука

Леонід Кравчук не має причини нарікати, що його не приймали і не віталиу травні 1992 року в Америці як слід. Уже у минулому році він стрінувся у Вашінґтоні, Чикаґо, Бостоні й Ню Йорку з виявами такої пошани і прихильности, яка — як сам запевняв — його зворушувала. Але тоді він був тільки кандидатом на президента і не всі наші люди, на а 100 відс. включалися до привітань. Наша громада щойно його пізнавала, багато земляків ішли на зустріч з ним з цікавости. Своєю поведінкою, промовами й заявами, виголошуваними без ніякого натиску ззовні, непримушено й добровільно, переконав усіх, що діє в користь України не з особистої амбіції і не грає перед людьми придуманої гри для ефекту, а є таким, як його бачать і чують.

За п'ять місяців від вибору його народним голосуванням на Президента і безпосереднього голосуванні — багато змінилося: запрошений президентом Джорджем Бушем приїхав з дружиною Антоніною і свитою дуже поважних осіб на відповідальних державних становищах, як також із світу українського промислу. Ми тут ремствували перечитавши, що його відвідини будуть „робочі" у відрізненні від „державних" відвідин, з якими прибуде невдовзі Борис Єльцин. Алє, у відрізненні від минулорічної наполовину засекреченої розмови з президентом Бушем — тепер Буш представив його, розмовляв з ним у своєму кабінеті, зробили йому параду перед Пентаґоном, вітали його військовим шпаліром, де вояки мали синьо-жовті прапорці, коли йшов скласти вінок на військовому цвинтарі в Арлінґтоні, та підписав із президентом Бушем кілька договорів. Ясно, що признана негайна фінансова допомога у висоті 100 мільйонів дол — це у відношенні до потреб України мізерна сума, — і щойно будучність покаже, яку практичну користь дасть обіцяна експедиція невеликого Корпусу миру та згадані протоколи. Але прийняли українського Президента американці пристойно, достойно і прихильно, не тільки сам Буш і члени його Уряду, як державний секретар Джеймс Бейкер та секретар оборони Ричард Чейні, але й деякі сенатори та конґресмени виявили свою прихильність товаришенням йому у подорожі до Філядельфії.

Філядельфія була цим разом осередком приймання Леоніда Кравчука українською громадою. Ми вже згадували, що з ініціятиви проф. Леоніда Рудницького університет Ля Салл надав Кравчукові почесний докторат. Це відбулося з парадою і коли президент цього університету вітав Кравчука й передавав йому документ — всі присутні вчинили Президентові України стоячу овацію. Проф. Л. Рудницький був тостмастером на бенкеті у честь Кравчука: заля примістила понад тисячу гостей — а багато інших не могли бути, бо забракло місць. Проф. Л. Рудницький проводив Кравчука і його дружину по історичних пам'яткових місцях, центром яких є Дім Незалежности.

Українська громада в Америці цим разом не йшла його зустрічати з цікавости, а з бажання виявити Президентові свою насправжню пошану і подив, який мусить у страшних відносинах, серед несамовитих труднощів поволі, але безупинно керувати державницьким возом по вибоїстому шляху.

Нема так добре, щоб були світла без тіней. Президента Леоніда Кравчука і ввесь його почот могла неприємно вразити мовчанка американської преси. На його пресовій конференції в Організації Об'єднаних Націй у Ню Йорку був представник „Ассошіейтед Пресс" і „Голосу Америки" — зрештою люди до преси непричетні. Хто пізнав Америку, на що треба дуже довгого часу — той знає, що у даному випадку — це не був вияв ворожости до України. Американська преса пристосовується до спожалення гідного примітивізму загалу читачів. Цей примітивізм диктує захоплюватися приїздом Міхаїла Ґорбачова, тепер музейного експонату, — і вічно перемелювати бунт чорних у Лос Анджелесі, а не цікавитися приїздом Президента України, про існування якої американський загал — разом із більшістю абсольвентів американських коледжів — дізнався щойно кілька місяців тому.

Президент Леонід Кравчук добре заслужився Україні, закріпивши у різних чинниках американської великодержави правду, що Україна — це не блеф чи проминальний епізод, а держава, яка має всі дані стати нормативним чинником у культурній демократичній Европі.

Іван Кедрин

ПРОБЛЕМА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

У добі холодної війни створилася така диковинна ситуація, що ні одна сторона не почувалася безпечною. Захід створив у 1949 році політично-військовий оборонний бльок — Північно-Атлантийський Оборонний Союз (НАТО), Совєтський Союз створив у противаґу Варшавський пакт (СССР плюс шість сателітних країн). Алє большевики не припинили своїх погроз „Ми вас угробимо" та самі, тямлячи ганебну зраду свого гітлерівського союзника — жили у патологічному страху, що „західні імперіялісти" нападуть на них. До того приєдналася проблема примітивних людських прав, що їх не було в СССР. „Найдемократичніша Ленінська конституція" дозволяла на примусові табори праці, на запряження психіятрії до воза совєтського судочинства і на каптурові суди. Переговори напротязі літ довели створення у 1976 році Гельсінкського договору. Підписало його 35 европейських держав плюс ЗСА і Канада. Компроміс був у тому, що той договір стверджував непорушність існуючих державних кордонів, та, як „поступку", Москва погодилася на вставлення до того договору обов'язку шанувати людські і громадські права. Большевики негайно зламали зобов'язання щодо прав людини, але не раз покликувалися на Гельсінкський договір, що ґарантував непорушність територіяльних кордонів.

Українці ремствували на Гельсінкський договір, як той, що дозволяв совєтській тюрмі народів існувати з апробатою від демократичного Заходу. Але тепер він Україні пригодився. Коли кілька днів тому президент України Леонід Кравчук прибув на запрошення президента Буша до Вашінґтону разом із гуртом найближчих співробітників, центральною проблемою розмов була здепонована в Україні атомова зброя і тісно пов'язана з цим проблема безпеки України.

На конференції з державним секретарем Джеймсом Бейкером українські представники заявили, що Україна, ставши першою країною у світі, яка виреклася нуклеарної зброї, потребує ґарантії своєї безпеки. Державний секретар Бейкер — за нашими авторитетними інформаціями — відповів неясно, що — мовляв — сама Америка й інші держави могли б вимагати міжнародної ґарантії безпеки, але Україна, европейська держава, підпадає під текст Гельсінкського договору, який ґарантує непорушність існуючих державних кордонів.

Не слід легковажно ставитися до документу, підписаного 35-ма жертвами Европи, Америкою і Канадою. Пригадаймо, що Гельсінкський договір, чи пак договори, бо це були кілька протоколів,були світлом надії в темній добі большевицького панування. Покійний генерал Петро Григоренко, який мав геройську відвагу заміняти професуру у Військовій Академії ім. Фрунзе на в'язничну келії і муки у кількох за чергою „психушках", заснував перші організовані клітини українського свободолюбного руху під фірмою Гельсінкських груп. Україна не має ніяких природних перегород на своєму північному кордоні, і — зрештою — у добі ракет на різну віддаль та бездротового телефону і летунства різного типу — гори і ріки теж не є вже китайським муром безпеки. Понад 10 держав із усіх континентів світу визнали державність України. Кілька днів тому урочисто відкрито амбасаду України у Вашінґтоні і Леонідові Кравчукові товаришив в його подорожі в Америці також призначений до України амбасадор З'єднаних Стейтів Америки. Коли деякі наші земляки в Америці (і певне в інших країнах діяспори) турбуються, чи, мовляв, російський неділимський імперіялізм не посягне знову по Україну збройною силою — вони даремне лякаються. Більш запальчиві російські імперіялісти напевне здають собі справу, що збройна авантюра проти України під кінець XX сторіччя — це було би самогубство. Перш за все таке теоретично могло би статися тільки після нового перевороту в Росії, упадку Бориса Єльцина й приходу до влади реакції. У практиці — це означало би повну міжнародну ізоляцію Росії — замість необхідної фінансової допомоги від Заходу — прийшли би санкції. Український народ і його оборонні спроможності теж уже не ті, що були у 1918 році. Неписаний закон, що вказівки на історичному годиннику не можна пересувати назад — це не пусте слово.

Ще перед приїздом Леоніда Кравчука до Америки чули ми, що він буде старатися, дістати підтримку від Америки у заходах, щоб Росія не втручалася у внутрішні справи України та різними штучками не шкодила будівництву української державності. Заява державного секретаря Бейкера про ґарантію ненарушности кордонів України за Гельсінкським договором — це відро холодної води на деякі гарячі голови у Москві.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про один день погоні за Президентом

Год. 9-та ранку, понеділок 11-го травня. Чекаємо в Українському Інституті Америки на прихід делеґації президента Л. Кравчука. Провадить її амбасадор д-р О. Білорус. Потиск рук, усі засідають біля столів і розпочинається обговорення економічних проблем. В часі оживленої дискусії — замішання — на залю входить Президент Л. Кравчук із своїм почотом. Знову міцний потиск рук і Президент говорить до зібраних представників наших організацій. Говорить без записок, палко, плавно, а на кінці вибачається, що розгарячився. Стараємося записати все, наборзі робимо знімки і вже Президент встає та рушає в дальшу дорогу. Знову замішання і разом з Президентом відходять усі члени делеґації не закінчивши розмов, а ми вслід за Президентом спішимо до Об'єднаних Націй.

Год.10-та ранку. Автом до ООН, щоб завчасу ще дістати акредитацію на пресову конференцію. Біжимо від одного урядовця до другого, вкінці після години виказка припнута і ми можемо свобідно порушатися. Пропихаємося між десятками фотографів, що біля входу до ООН, чекають на приїзд Л. Кравчука, який вміжчасі веде розмову з Г. Кіссінджером. Біля входових дверей прикріплюють поруч прапора ООН, наш український, але крім нас — українців — інші того хіба не завважують, бо прохожі урядовці ООН раз-у-раз запитують нас: на кого чекаєте — чи на Ґорбачова? Коли відповідаємо, що на Президента України, здивування: а хто це такий?

Год. 12-та полудня. До дверей підходить гегенеральний секретар ООН, а ми бачимо як поволі з поліційною сторожею спереду, у браму ООН в'їздить чорна лімузина із синьо-жовтими прапорцями. Вишикувані два ряди почесної сторожі ООН у синіх одностроях віддають почесть і Президент України входить до ООН. Робимо знімки, але чомусь дрижачою рукою. Та ж це історичний момент!

Год. 12:30. Велика заля ч. 3 майже заповнена знайомими українцями. Чужих облич майже не видно — хоча це пресова конференція. Чому немає американської преси? Чи будуть принаймні знімки історичного входу Президента незалежної України до будинку ООН на вечірніх телевізійних новинках?

Год. 1:30. Пресова конференція переривається — ведучий не дозволяє на дальші питання, бо... Президент Л. Кравчук поспішає. Вибігаємо на вулицю ще коли авта української делеґації тут, а представники української місії метушаться біля них в очікуванні почесного гостя. Затримуємо таксі і, всівши, чуємо знову це питання, яке переслідує нас того дня: хто це, чи Ґорбачов? І знову вияснення, що це Президент України, а смагляве обличчя водія обертається до нас зі здивуванням: „Україна? А де вона? Ніколи не чув..."

Год. 2:00. В готелі Пляза не легко найти в котрій залі полуденок з Л. Кравчуком. Біжимо з поверху на поверх і вкінці находимо привітного молодого адвоката, який знає про нас і веде негайно до окремої кімнати, де вже є Президент (либонь, скоріше можна заїхати в рухливому Ню Йорку з поліційною ескортою, як таксі...) на розмові з президентом фірми Келлоґ. Цей представляє свою пропозицію і всі поспішають вниз на залю, де буде полуденок. Знову рух, треба записати хто вітає, хто що говорить, зробити знімки... І ми на призначеному місці, щойно коли прислуга вже подає десерт.

Год. 3:00. Президент сказав своє ключове слово, його перекладено не надто добре на англійську мову. На залі представники поважних підприємств, список яких дістаємо разом із подарунком — першими марками України у відповідній оправі. Президент встає — усі знову поспішають. Прощання — і за почотом Президента один за одним виходять американські представники. З цікавістю обсервуємо обличчя. Чи їх переконали слова Президента? Чи будуть вкладати свої капітали в Україну? До нас підбігає офіційний фотограф з відвідин Л. Кравчука в ЗСА Василь Пилип'юк, наш приятель, і шепотом запитує: „Чи ідете до місії, на зустріч з Ніксоном? Я навіть не маю часу відітхнути, відлітаємо ввечері, а так хотів купити принаймні кілька бананів для дітей"

Год. 4:00. Під'їжджаємо автом із в'язкою бананів під сам будинок Української Місії. Там все ще стоїть сторожа в „старій" совєтській

(Закінчення на стор. 3)

Микола Мушинка

ДЕРЕВ'ЯНІ ЦЕРКВИ ЗАКАРПАТТЯ ПІД ЗАГРОЗОЮ

Із усіх земель Карпатського реґіону дерев'яна церковна архітектура, мабуть, найкраще збереглася на Закарпатській Україні. Вже у міжвоєнному періоді було видано кілька поважних публікацій, які спопуляризували сакральне мистецтво цього краю далеко за його межами.

Після Другої світової війни, коли Закарпатську Україну було приєднано до совєтської України, дерев'яні церкви тут збереглися порівняно добре. Чому? Тому що совєтська влада, ідеологія якої будувалася на атеїзмі, суворо заборонила будувати нові храми. За 45 років совєтської влади на Закарпатській Україні не було побудовано жодної церкви, дзвіниці та каплиці. В зв'язку з тим, селяни, якщо хотіли відправляти церковні відправи (а вони хотіли) змушені були дбати про свої старовинні церкви, ремонтувати їх, охороняти перед пошкодженням тощо.

Та совєтська влада на Закарпатті пропала, а з нею і горезвісна марксистсько-ленінська атеїстична ідеологія. Україна стала незалежною державою. Здавалось би, що тепер ці 100—200-річні церкви стануть предметом всенародної пошани. Та в дійсності сталося щось протилежне. Пов на свобода віровизнання причинилася до того, що у багатьох селах люди почали будувати нові просторі церкви з каміння і цегли. Цьому не має нічого дивного. Якщо люди живуть у модерних хатах, а не в хатах під солом'яними стріхами, вони і молитись хочуть у модерних церквах, з огріванням, сучасним внутрішнім устаткуванням тощо.

Та нові церкви майже завжди появляються на цьому місці, де стояли старі. Старі дерев'яні церкви починають бути перешкодою для побудови нових. Їх руйнують, щоб звільнити місце для побудови нових. Сільська громада, якій церква належить, не завжди вміє оцінити історичну чи культурну вартість пам'яткового об'єкту. Отаким чином, справжні шедеври архітектурного мистецтва руйнуються буквально на наших очах.

Наведу кілька конкретних фактів:

Влітку 1990 року згоріла сторічна дерев'яна церква св. Іллі в селі Лубня, Великоберезнянського району. Підпаляча виявити не вдалося. На її місці виростає нова. В 1991 році селяни села Вількуватий Рахівського району розібрали і спалили дерев'яну церкву Вознесення, збудовану 1938 року. Спочатку навколо неї побудовано стіни нової цегляної церкви, а коли побудову закінчено, стару піддано ліквідації.

Таким же способом у 1990—91 роках знесено з лиця землі церкву Вознесіння 1775 року в селі Костилівка Рахівського району. церкву Вознесіння 1803 року в селі Водиця Рахівського району, церкву в селі Монастирець (Медвежий) Хустського райну з 30-их років та церкву-каплицю у селі Свалявка Перечинського району.

У найближчому часі будуть зносити прекрасну цер кву в селі Гукливий Воловецького району та Вознесенську церкву XVII сторіччя у селі Кобилецька Поляна Рахівського району. Поруч з останньою вже збудовано величавий мурований храм.

Коли я розповів про вищенаведені факти директорові Музею народної архітектури в Ужгороді він лише знизив плечима: „Ми про це знаємо, але запобігти цьому лихові не всилах. Для перевезення церкви у скансен потрібні гроші, а їх в нас нема. Немає й закону, який би забороняв руйнування пам'яток народної архітектури".

Виникає явний парадокс: пам'ятники мистецтва, які пережили дві світові війни і післявоєнне комуністичне лихоліття, руйнуються після виникнення вільної демократичної української держави. Як запобігти цьому вандалізмові кінця XX століття?

В першу чергу потрібно залучити пам'ятки церковної архітектури у „червону книгу", тобто взяти їх під охорону держави.

В ряді випадків не можна буде обійтися без перевезення церкви на нове місце. На це потрібні гроші, а де їх взяти, коли державна каса України покищо порожня? Тут руку допомоги могли б подати заможні спонзори, зокрема з-за кордону.

В 20—30 роках, коли Закарпатська Україна входила до складу Чехо-Словаччини, кілька дерев'яних церков було перевезено в Чехію та на Моравію. Одна з них (із села Медведівці) знаходиться в центрі Праги. Інші у Новій Празі, Купчицях, Котицях, Бардіївських Купелях та в ряді інших місцевостей. Отже, чехи вміли шанувати скарби закарпатоукраїнського мистецтва. Невже ж ми є гірші від них?

Випливає ще одна думка: англійці спровадили у свою нову батьківщину — ЗСА та Канаду — кам'яні мости, французи — замок, жиди — синагоги. Чому б українцям не спровадити у новий світ дерев'яну церкву і не поставити її в якомусь атрактивному місці як пам'ятку архітектури?

Любомира Крупа

Батькам під розвагу в плянуванні вакацій для їхніх дітей

1965 рік... В однодніві одного з перших пластових таборів „Стежки Культури", 18-літня редакторка метафорою„дверей" передає зміст і враження цього табору:

„Стояли ми перед зачиненими дверми, не знаючи як легко було їх відкрити. І коли ми набрали відваги і рушили їх — творчість вибухла перед нашими очима. І ми перший раз відчули музику, мистецтво, поезію. Ми закрили двері минулого і глянули вперед.

Сучасність стала творчою хвилиною".

Для багатьох молоденьких талановитих дівчат Стежки Культури відкривали двері в чар мистецтва. Така ж була й мета цього типу пластових таборів для пластунок 16 до 25-ти років: дати змогу відкрити в собі талант та познайомитися з ділянками культури далекої батьківщини та її чільними представниками.

Ось, розгорнувши таборовий альбом, ви бачите серед гурту дівчат легко усміхненого поета Василя Барку; в якого сині-сині очі вдивлялись заслухані таборовички, називаючи його „пророком". А ось поети Нюйоркської групи і актори театру Йосипа Гірняка на чолі з маестром, втаємничують слухачок в мистецтво Леся Курбаса. І ще Радослав Жук, і Петро Меґик, і Евдокія Гуменна, і Євген Маланюк, і Арка Петришин, Ігор Соневицький...

Це тільки частина прелеґентів „Стежок Культури", тож не диво, що дехто називав їх з'їздом українських мистців на еміґрації. Від них молоденькі дівчата набирались запалу і вказівок для спроб своїх крил в поезії, журналістиці, малярстві, драмі. Тож як радісно, по роках, бачити не одну з альбомів „Стежок Культури"—проф. літератури — Ірка Макарик, реж. театру — Вірляна Ткач, малярка — Ліда Боднар-Богутрак, Вітуся Варварів, Наталка Гузар, Мизики — Лариса Крупа, Юліяна Осінчук, згадавши тільки кілька з них. А багато інших бачимо як не в мистецтві, то успішними професіоналістками, але всі вони свідомі члени нашої спільноти.

Від часу перших „Стежок Культури", в 1964 році їх відбуто ще багато: на Вовчій Тропі, в Канаді, в Римі, в Греції і Єгипті. Всі вони були різні й творчі, поповнюючи число молодих адепток мистецтва — свідомих українських жінок.

Усі ці„Стежки Культури" відбувались поза межами України, однак в організаторок Перших Стеж — завжди жевріла задушевна мрія розкрити нашій молоді широкі ворота нашої культури таки на нашій батьківщині. Мрія сповнилась. Вперше, вліті 1991 року наша молодь, поєднавшись з молоддю України, ввійшла в Золоті Ворота, щоб спільно пізнавати і дивуватись чарові рідної землі і її історично культурним надбанням. Сотня пластунок і пластунів (крім СК в Канаді — це був другий коедукаційний табір, бо, мовляв, нашим хлопцям теж потрібно набиратися „культури") спілкувались протягом трьох тижнів, про що так захоплено розповідає учасниця „Стежок Культури", охрещених „крок через океан", Дарка Юрчук:

„Для мене ця прогулька була здійсненням життєвої казки — України. Змалку я вчилася про Україну, знаю її мову, читаю і вивчаю про неї. Але щойно приїхавши в Україну і побачивши її на власні очі, я раптом зрозуміла все, що ціле життя мої батьки вчили мене, і я це вперше справді оцінила.

...Летіли ми дуже непосидющі і схвильовані. А в Києві на нас вже дві години ждали пластуни України. Після сердечного привітання квітами і вибору собі „пари" (пластуни з України вибирали собі пару з гостей) почалось спілкування і чотири емоційні дні в Києві.

...Байкове кладовище — ми пізнавали могили й пам'ятники відомих нам письменників і поетів — Лесі Українки, Володимира Сосюри, Павла Тичини і інших, про яких ми вчилися на курсах українознавства.

...А тоді Видубицький манастир, пам'ятник Володимирові Великому над Дніпром, будинок Верховної Ради України... Печерська Лавра. Як зворушливо було оглядати ці славні місця, які ми знали зі знімок і лекцій історії чи культури.

...Відтак захоплення Золотими Воротами, собором св. Софії і Андріївським собором. Довкруги тільки „цокали" наші апарати.

Цікавим було те, що багато з пластунів з України в Києві були теж вперше. Ми порівнювали наші враження з їхніми і в цей спосіб ближче запізнавалися та з'єднувалися з нашими новими друзями".

Які переживання і де були найбільш хвилюючі?

„Це відвідини Канева на могилу Шевченка. Це перший раз пластуни організованою групою відвідали тарасову могилу. Вийшовши на гору ми поклали квіти і співали 'Заповіт'. Скільки разів я чула чи співала 'Заповіт', в якому Шевченко просить поховати його так, щоб 'було видно, було чути, як реве ревучий', але наскільки зворушливіше було побачити, що це хоча одно його бажання сповнилося. Тому, що я знала головні події Поетового життя, було цікаво в музеї бачити картини і експонати пов'язані з його життям.

До найбільш зворушливих переживань належали теж дні в Карпатах та мандрівки в гори. Втома та поборювання труднощів були варта зусиль. А купіль в Пруті! Хоч як вода була студена, це нікого не відстрашило, бо кожний хотів похвалитися, що плавав у Пруті. А як цікаво було

(Закінчення на стор. 3)

Батькам під розвагу...

(Закінчення зі стор. 2)

відвідати пластову оселю „Сокіл", де багато років тому пластували наші бабусі й дідусі".

Чи мали змогу зустрічатися з місцевим населенням Києва чи інших міст?

„О так! Хоч як цікаві та інформативні були екскурсії по місту, рівно ж цікаво було самому ходити і пізнавати столицю та ритм її життя. Ми збиралися гуртами і йшли в місто. Не раз ми приставали до людей і нав'язували розмову. Часом прохожі приставали до нас і розпитували про Америку, про Пласт, про нас. А вже пізно вечором ми сходилися в готелю по кімнатах і ділилися враженнями. Найбільше скористали ті „американці", що „скумалися" з „українцями". Ми дискутували і ставали собі щораз ближчими.

Три тижні і кожний день вщерть заповнений змістом і враженнями.

...Ще дорога до Яремча через Житомир, Вінницю, Хмельницьке, Чернівці, Коломию. Побували теж в Нагуєвичах, в хатині, де народився Іван Франко. А в Станиславові я з приятелькою Ромою мали цікаву пригоду. Ми попали в книгарню, де найшли дуже багато цікавих книжок. Ми пізнавали прізвища поетів і прозаїків, яких вивчали в школі українознавства. Немов віднайшли скарб, ми набирали щораз більше книжок. Я дуже хотіла купити твори Симоненка. На жаль, всюди мені казали, що тираж випроданий. Але в цій крамниці, за вітриною, я побачила збірку його поезій і попросила продавчицю, що хочу її купити. Та відповіла, що збірка ця не на продаж. Я попросила, чи можу хоча поглянути Карткуючи, ми з Ромою пізнавали вірші, які так недавно аналізували до матуральнoго іспиту. Побачивши наскільки я цю книжку хотіла б мати, і відчувши, що мене дійсно цікавить українська література, продавчиця не прийняла нашої книжки, кажучи: 'Візьми. Це від мене дарунок для тебе'. Я вийшла з крамниці дуже підбадьорена, що люди в Україні цінять нас, з-за кордону, які цікавляться Україною. І я врешті маю своє власне видання віршів Симоненка!

...Приїзд до Львова нагадував нам про наближення кінця нашої прогульки. Ми оглядали стару частину міста, Оперний Театр, Музей Народного Мистецтва, Шевченківський Гай і Личаківський цвинтар, де пам'ятник Іванові Франкові з темою „Каменярів". Були теж на могилі Івасюка, довкруги якої росте червона рута. Було тільки жалко, що від'їхали перед 24-им серпня, коли Україна проголошувала свою незалежність.

...Прощання на летовищі. Важко було дивитися друзям в очі і казати „до скорого побачення", бо не знати, коли це побачення буде, а ми стали один одному такі близькі!

...Я сіла на літак захоплена, повна вражень. Я щаслива, що поїхала в Україну маючи 18 років, не скоріше, бо могла вповні оцінити все, що бачила й пережила. Я летіла додому з наміром якнайскоріше обняти маму й тата і подякувати їм, що виховали мене в українському дусі і виплекали в мені любов до України. Якби не це, ця прогулька не різнилася б від прогульки в будь-яку іншу країну. Але на Україні я не була туристкою. Я була в себе вдома".

* * *

Ось на таких стежках розквітає молода українська душа, душа молодої дівчини, яка в майбутньому, будучи матір'ю, передаватиме українську духовість новому поколінню.

З РАТЛЕНДУ У ВЕРМОНТІ повідомляють, що суддя у справі банкрутства потвердив договір у справі продажу інформаційного аґенства Юнайтед Пресс Інтернешенел власникові відомої релігійної програми Петові Робертсонові. Робертсон заплатив за ЮПІ 6 міл. дол. Як відомо, згадане агенство стояло перед банкрутством і не могло витримати конкуренції на світовому ринку інформації. Суддя Френсис Конрад прийняв пропозицію Робертсона і дав покупцеві 30 днів до надуми, в часі яких він може відмовитись від купна. Новий власник виступив на пресовій конференції і заявив, що не збирається використовувати агентство тільки для релігійних цілей і що в нього є інші пляни, про які ще за скоро сьогодні говорити.

Про Україну...

(Закінчення зі стор. 1)

здається, ненадрукована, „Публіцистична баляда" — згусток патріотичного болю, жалю, люті і ненависті, співчуття і любові. За щирістю й проникливістю вона незрівнянно переважала ті декілька його „обов'язкових" віршів проти „українського буржуазного націоналізму", і все ж навіть вони, якщо глибше вникнути, були написані не стільки на догоду режимові, скільки в боротьбі з самим собою: життя упритул наблизил поета до ідеї боротьби за визволення свого народу, але що його історичні знання з відомих причин були занадто обмеженими, то він дозволив собі відсахнутися від цієї ідеї — щоб через недовгий час уже без вагань, жертовно прийняти її.

Проголошена Ґорбачовим „перебудова" в Україні почалася не з Ґорбачова і не з Щербицького, а з українських письменників. Про це всі знають, але мало хто знає, чому. Мало хто з нас замислюється над тим, що в цьому факті сховано головну різницю між російською і українською ментальностями: росіяни ідуть за „сильною рукою", навіть якщо згодом виявляється, що це рука тирана, українці ж ідуть за духовними провідниками. В Україні завжди література, мистецтво, освіта мали більший вплив, ніж офіційна московська пропаганда, і через усю українську історію Бог особливо прихильно тримав руку над нашими національними поетами — були і є вони воістину іскрами Божими, що не гаснуть навіть серед найтемнішої ночі. Є закономірним, що саме поети стали промотором Народного Руху України, і що очолив його саме він, Іван Драч, ім'я якого для всіх українців звучало об'єднуюче, солідаризуюче: згадаймо хоч би те, що депутатом до Верховної Ради його обрала національно свідома, радикальна Львівщина.

Сьогодні, після III Всеукраїнських зборів Руху, І. Драч є одним з трьох співголів Великої Ради, головою міжнародного Товариства „Україна", керівником київського Відділу Спілки Письменників України.

Які мотиви його візити?

„Передусім — вклонитися українцям Америки за їхню патріотичну причетність до постання української незалежности. Подруге, порадитися із знаючими людьми щодо того, яким має бути Світовий форум українців, що його ми готуємо на серпень цього року. І ще маю велику надію, що переконаю західню діяспору в доцільності обернутися обличчям до діяспори східньої з тим, щоб і вона воскресла для України".

Про пріоритети української політики:

„Він один — будівництво держави. Заради цього мусимо все перетривати і перетерпіти, навіть якщо виявляться якісь авторитарні тенденції з боку Леоніда Кравчука чи будь-якого іншого президента. Весь час треба мати на увазі оточення — передусім Росію і Польщу. Будуть одна з другою досить демократичними чи навіть дуже, все одно вони залишаться Росією і Польщею. І тому, скидаючи капелюха перед Америкою, могутнім захисником свободи, ми повинні в першу чергу покладатися самі на себе".

Про нинішні українські суперечності і їхні причини:

„Наша незалежність постала з трьох парадоксів. Перший у тім, що на критичній межі існувала і шовіністична Москва, наш головний ворог, і Москва Єльцина, без перемоги якого ми не мали б нашого 24-го серпня. Другий ще складніший для зрозуміння: комуністи України робили все, щоб українська незалежність не постала, і все ж її проголосували за неї — в них не було іншого виходу. Третій парадокс стосується Л. Кравчука, недавнього ідеолога Компартії України, який оголосив, що переходить на платформу Руху, чим заскочив усіх. Одні витлумачили це як об'єктивний крок, інші — як далекосяжні хитрощі, однак відразу відбулося перегрупування політичних сил. Той провід Руху, який діяв до III Всеукраїнських зборів, вирішив підтримати законно обраного Президента. Оцінюючи такі багатозначні обставини, не варто драматизувати. З одного боку, демократичних сил було замало, щоб можна було обійняти ними багатоповерхове суспільне життя, з другого — не всі колишні комуністи були ворогами України, свого народу".

Яку ж перспективу має Рух у зв'язку з виникненням двох течій у ньому — підтримки Президента і опозиції до нього?

„Це слід розуміти не як розкол, не як слабкість Руху, а як його здатність тримати в полі зору обидва боки суперечливої української дійсности. Глибша правда не розділює Гориня з Чорноволом, а об'єднує їх. Підтримка державотворчих президентських зусиль є доконечною, та не менш виправданою є лінія Чорновола, тобто радикальна лінія в Русі, недаремно її схвалила більшість на III Всеукраїнських зборах. Не можна заплющити очі на те, що в товщі суспільства практично мало що змінилося. На місцях сидять ті ж партократи. Ті самі чиновники, які вчора побивали рухівців, сьогодні від імені незалежної України продовжують робити свою справу. Тому Рух мусить поєднати протилежні береги сучасного процесу: зберегти єдність задля закорінення української держави і водночас не відштовхнути людей, які хочуть глибоких, серйозних змін".

З огляду на потребу в цих змінах, що він думає про нову урядову структуру — представників Президента на місцях? Чого вона більше має — позитивів чи неґативів?

„Як у всьому, є і те, й інше. Не можна не помітити надмірної вертикальности цієї структури, і це багато в Україні сприймають болісно. До того ж, більшість представників Президента призначено з середовища, котре для Кравчука є найближче — з партократичного. Однак і Кравчука треба зрозуміти: він хоче спертися на людей, яких добре знає. В цілому, на мою думку, ця структура має працювати на лад і порядок, і звичайно — на розвиток демократичних сил, оскільки Кравчукові призначення викликають гостру критику і розходження поглядів навіть у демократичних колах. Знову і знову прошу вас мати на увазі, що йдеться про реальну Україну, тобто понівечену Москвою колоніяльну країну, яка спочатку мусить врятувати власне існування, а вже потім піднятися на вищі щаблі цивілізації".

Чи не втрачено багато дорогоцінного часу через страх перед радикальними економічними реформами?

„Так. Тепер Кравчук, нарешті, зважився на них, проте буде багато залежати й від зовнішніх чинників, зокрема від політики Росії, а з того боку добра чекати дуже тяжко. Ми поставлені в такі умови, що левина частка західньої допомоги піде в Росію, хоч там економічна ситуація набагато легша. Для прикладу, шахтарі Кузнецького басейну дістають втричі більшу платню, ніж шахтарі українського Донбасу, тим часом видобування вугілля в Донбасі у шість разів є тяжче, ніж у Кузбасі. І якщо Донбас не страйкує, то це тому, що той же Кравчук вживає надзусилля, щоб запобігти соціяльному вибухові".

Чи продовжує Росія інформаційну війну проти України?

„Ця війна хоч і є постійна, та все ж не найстрашніша, бо нерідко російські шовіністи досягають протилежної мети, своїми брутальними антиукраїнськими діями спричиняючи піднесення українського патріотизму. Але є речі більш небезпечні. Наприклад, почалася віднова так званого Донського козацтва. Відомо, що донські козаки вже воюють в Придністров'ї і я абсолютно певен, що їхні дії координує російська служба безпеки і такі російські інтелектуали-імперіялісти, як Яковлєв, Старовойтова та інші. В результаті козацькі формування вже створюються в Україні — в Одесі, Дніпропетровську. Чи можемо ми сидіти, склавши руки? Найактивнішим чином треба взятися за відродження українського козацтва з його унікальним духом лицарства, надати козацькому орденові відповідний соціяльний статус і негайно залучити його до чинників виховання української молоді. Тут може багато допомогти нам українська діяспора, західні історики, психологи, соціологи українського походження".

Чим пояснити, що на сьогоднішній день Соціялістична Партія, котра скла дається з колишніх комуністів, є значно масовішою, ніж Республіканська чи Демократична Партії?

„Очевидно, суспільно-політичною і психологічною інерцією. Однак не в кількості річ. Республіканцям і демократам потрібен час і вони стануть на ноги. Щодо Соціялістичної Партії, то 60,000 її членів є не так уже й багато, якщо порівняти з трьома мільйонами колишніх комуністів в Україні. Але ми маємо підстави пильно придивлятися до неї. Її потенція залежить від загального розвитку ситуації в Україні. Якщо вона загостриться і стане виграшною для них, соціялісти-комуністи спробують вийти на поверхню. А поки що вони змушені, хоч би на словах, підтримувати українську незалежність, розуміючи, що було б абсурдом у цих умовах прив'язувати себе до московського „центру". Адже навіть Митрополит Філярет тепер виступає за повну незалежність української Церкви від Москви".

Марія Драч, дружина поета-політика, кількома конкретними штрихами зуміла наблизити нас до зрозуміння ролі української жінки в новій політичній ситуації.

„Спочатку ми робили те, що й усі — мітинґували, висували антитоталітарні гасла, а згодом перейшли до функцій, які можемо добре виконати тільки ми, жінки, адже недаремно українське прислів'я каже: „Батько виховує сина чи дочку, мати ж виховує націю". Біда полягала в тому, що українські матері, ставши рабинями потворного суспільства, великою, трагічною мірою втратили здатність до своїх виховних функцій. В західніх областях ситуація є краща, а в східніх — треба наново, тк тисячу літ тому, започатковувати різдв'яні, великодні й інші християнські традиції. Першою нашою успішною акцією було звернення до Президента з пропозицією скасувати чуже нам святкування 8-го березня і запровадити на другу неділю травня День Жінок-Мироносиць і День Матері. З великими труднощами, але ми виходимо з національного, релігійного, загальнокультурного пониження, все частіше беремо участь у міжнародних жіночих заходах. Тепер готуємо у Києві велику конференцію, присвячену українській народній педагоґіці. Наша етнопедагоґіка дуже багатила, якби це було не так, чи видавали б уже кілька разів нашого Василя Сухомлинського японці? А в тим часом ми самі — у глибокій кризі. Подумайте тільки — українських дітей треба вчити рідної мови. Ми зібрали своїх активісток, стали перевіряти школи щодо виконання закону про мови. Треба вимагати спеціяльного звіту від генерального прокуратора, а він сам ще не навчився говорити по-українському. На завершення усіх клопотів, над нашою духовою руїною нависла екологічна катастрофа, все виразніших обрисів набирає привид генетичного виродження нашої нації. Якщо два роки тому тільки дві області мали вищу смертність, ніж народжуваність, то тепер таких областей в Україні вже дев'ять".

Останнім запитанням до І. Драча було: який він модель державного устрою вважає для України найкращим?

Його відповідь: „Президентську республіку".

В ОСТАННІ ДНІ У ПРЕСІ прибалтійських республік з'явилися повідомлення, що Російська федерація порушує умови санкцій, запроваджених Радою Безпеки ООН щодо Лібії. Хоч міністерство закордонних справ Росії заперечило ці припущення, перевірка на території воєнних баз Співдружности Незалежних Держав у Латвії, Литві і Естонії виявила військову техніку, що належить Лібії.

В СЕРЕДУ, 13-ГО ТРАВНЯ, Ганс-Дітріх Ґеншер востаннє взяв участь в засіданні кабінету міністрів Німеччини і попрощався з канцлером Гельмутом Колем. На пості міністра закордонних справ Ґеншер пробув 18 років. У своїй промові він відзначив, що головним завданням теперішнього керівництва країни має стати створення внутрішньо єдиної Німеччини. Оголошено, що Ґеншер збереже за собою місце в Бундестазі. Офіційне передання повноважень міністра закордонних справ Клявсові Нікелеві відбудеться 21-го травня.

НА ЗАСІДАННІ ПЕРЕХІДНОЇ ради муджагединів у Кабулі прийнято рішення про конфіскату майна, що належить забороненій 6-го травня ц. р. партії Вітчизни, яку очолював скинений президент Афганістану Наджибулла. Перехідна рада наказала також вилучити з афганських бібліотек так звану „антирелігійну" літературу і всі книжки, що містять будь-які згадки про комунізм.

Про один...

(Закінчення зі стор. 2)

уніформі, але побіч бачимо усіх знайомих із почоту Президента і нашого прем'єра — Василя. Передаємо банани, для тих дітей, що їх ніколи не бачать, але досередини, де відбувається розмова, Л. Кравчука з Р. Ніксоном. нас не впускають.

Ті, хто супроводить Президента, попиває з паперових кубків каву та на обличчях усіх — видима втома. Ще одна зустріч з представниками жидівської громади і треба поспішати на летовище. У вівторок чекають їх нові завдання у Києві.

Год. 4:30. Стоїмо за рогом 67-ої вулиці, побіч поліційних авт і ще раз з напруженням слідкуємо за постішним переїздом почоту. Попереду світло поліційної сторожі, а відтак чорна лімузина із синьо-жовтими прапорцями. Піднесимо руку на прощання. Л. Кравчук напевно її не завважує. Та це нічого, бо ми ще й прощаємо дорогий нам прапор, що вперше офіційно проміряв вздовж і впоперек вулиці Ню Йорку...

О-КА

„Ню Йорк Таймс" пише про українське вінчання

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В щоденнику „Ню Йорк Таймс" з неділі, 3-го травня, подано в окремій товариській частині обширну вістку про вінчання двоє українців, що відбулося в суботу, 2-го травня, в українській католицькій церкві біля Союзівки. Отець Гліб Лончина повінчав там адвоката Таїсу Маркусь із д-ром Левом Богданом Івашковим.

Т. Маркусь-Івашків

У повідомленні подано, що Т. Маркусь є в спілці з адвокатською фірмою в Ню Йорку Сімсон, Течер і Бартлетт, та дочкою професора політичних наук в Лойола університеті в Чикаго, Василя Маркуся, де її мати Дарія є викладачем.

Д-р Л. Івашків обійме в наступному місяці пост асистента професора медицини в університеті Корнелл в Ню Йорку. Він закінчив медичну школу університету Колюмбія, а докторат здобув в Гарвардському університеті в Бостоні. Батько д-р Л. Івашкова, інж. Євген Івашків, проводить досліди з хемії у фірмі Брістол Сквібб в Ню Бранзвику, Н. Дж.

Парлямент...

(Закінчення зі стор. 1)

ної ради Криму Миколи Багрова передати питання до узгоджувальних комісій підтримки в депутатів не знайшла. Винесений групою депутатів ВР України проект постанови, що передбачав до нових виборів у Криму надати Меджлісові Кримсько-татарського народу виключне право репрезентації інтересів кримських татар, передано до комісій Верховної Ради України та Криму, котрі мають винести своє рішення до 20-го травня.

Перед цим на засіданні сесії Верховної Ради Криму виступив Президент України Леонід Кравчук. Він заявив, що вважає „акт про державну самостійність Республіки Крим" неконституційним, а проведення референдуму в Криму таким, що неминуче веде до кровопролиття, і зажадав покласти кінець „іграм на політичній карті Криму". Президент Кравчук окреслив три можливих варіянти вирішення кримського питання:

* Верховна рада Криму сама змінює свої рішення, приводячи їх у відповідність до конституцій України і Криму;

* Верховна Рада України скасовує рішення Верховної Ради Криму та передає питання до комісій. „Старі бюрократи знають, — зазначив Леонід Кравчук, — коли хочеш чогось не робити, віддай це питання у комісію".

* Президент Кравчук запропонував зупинити дію постанови про референдум і акту про державну самостійність Криму, звернутися до ВР Криму з вимогою змінити точку зору, а тим часом прискорити переселення до Криму кримських татар.

МЕДИЧНИЙ КІОСК НА ФЕСТИВАЛЮ

Ню Йорк. — Ню Йоркський Відділ Українського Лікарського Товариства Північної Америки влаштовує медично-інформаційний кіоск у підтримці Українського Фестивалю церкви св. Юра. Кіоск діятиме в рамках Фестивалю між Сьомою вулицею та Тарас Шевченко плейс тільки у суботу, 16-го травня, від год. 2—7-ої вечора. Будуть запропоновані такі послуги: вимір тиску крови, роздача медичної літератури, а також відповіді на теми здоров'я різних лікарів, в тому і дентистів. Лікарям, які бажають брати участь у проведенні кіоску, слід зголошуватись до Аріядни Нички (718) 545-5934 або (212) 289-2707.

В РЕЗУЛЬТАТІ ОПИТІВ, які переводили в стейті Каліфорнія деякі дослідчі інститути у справі президентських виборів, виявилося, що найбільш популярним кандидатом на президента в цьому стейті є Росс Перо, тексаський більйонер, який, як кажуть його прихильники, кандидуватиме на цей найвищий пост в країні без підтримки будьякої політичної партії. Із 1,100 запитаних виборців 37 відсотків віддали перевагу Перо, 31 Джорджеві Бушеві, 25 Биллові Клінтонові і 7 відсотків ще нерішились. Триває тепер процес збирання підписів під петицією, щоб Перо був включений у виборчі б'юлетені в усіх стейтах ЗСА.

З великим болем ділимося сумною вісткою, що в середу, 13-го травня 1992 р., несподівано відійшла від нас

наша найдорожча
МАМА, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

СТЕФА МАСНА-ЯГОБОВСЬКА

Відвідини в неділю, від 5-ої до 9-ої веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПАНАХИДА — понеділок, 18-го травня, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН у вівторок, 19-го травня о год. 9:30 рано в церкві св. Юра, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у глибокому смутку:

донька — ТАНЯ
сестри —
ДАРІЯ ҐЕНЗА з доньками ДАРКОЮ і ОЛЕЮ та ҐЕРІ
ІРЕНА ЛІШМАН з донькою ХРИСТЕЮ і РОМАНОМ та синами ЕРІК і ПАВЛО
брати —
СЛАВКО з дружиною НАТАЛКОЮ і сином ВЛОДЗЬОМ і дружиною РОБЕРТОЮ і доньками СТЕФКОЮ і ГАЛЕЮ
ПАВЛО з дружиною НАТАЛКОЮ і синами ВІКТОРОМ і ЮРЧИКОМ
братанки — МИХАЙЛО з ІРЕНОЮ і ДАНИЛОМ
та ближча і дальша родина

ЛІДЕР ЛЕЙБОРИСТСЬКОЇ партії Ізраїля Їцак Рабін виступив з критикою політики будівництва нових поселень на окупованих територіях. Він сказав, що це питання буде центральним в теперішній передвиборчій кампанії, яка завершиться 23-го червня виборами до Кнессету. Рабін запевнив, що коли до влади прийде його партія, справу щодо автономії для палестинців буде вирішено позитивно і то в короткому часі. Останні опитування громадської думки свідчить, що Лейбористська партія може дістати 46 місць у Кнессеті, а для здобуття більшости в парляменті потрібно 61 із 120 місць.

В ІНТЕРВ'Ю для телевізійної корпорації Фудзі прем'єр-міністер Японії Кііті Міядзава заявив, що „прийшов час для врегулювання проблем північних територій" в російсько-японських стосунках. Він сказав, що Японія докладе всіх зусиль, щоб домогтися повернення їй островів Габоман, Шікатана, Кунашира та Ітурупа. „Заради цього, — підкреслив прем'єр, — я готовий віддати своє життя. Якщо ми тепер не розв'яжемо цієї проблеми, то вже не розв'яжемо її ніколи".

У ВІВТОРОК, 12-ГО ТРАВНЯ, відновилися переговори між представниками польського уряду і західніми приватними комерційними банками, що входять до так званого Лондонського банківського клюбу. Польща заборгувала цим банкам 11,7 біл. дол. В червні минулого року, коли з'ясувалося, що Польща неспроможна повертати навіть процентову заборгованість приватним банкам, переговори було перервано. Незабаром після того західні країни подарували Польщі половину з 33-більйонового боргу. Тепер Польща чекає подібного співчуття і від приватних фінансових організацій.

П. Мегик — унікальна людина

Так склалося, що у п'ятдесятих роках у Філядельфії, осідку ЗУАДК, опинилася серед нових іміґрантів значна група мистців-українців. Між ними був і проф. Петро Мегик — мистець, людина з талантом організатора, який проявив свої здібності вже у передвоєнні роки у Варшаві, де створив мистецьке об'єднання „Спокій", яке відіграло значну ролю в українському житті міжвоєнної Польщі. Осівши на новому місці та ознайомившись з обставинами, Мегик найперше організував Відділ Об'єднання Мистців Українців Америки, влаштувавши першу виставку мистців українців у Філядельфії.

Потім П. Мегик запропонував ідею для створення Української Мистецької Студії у Філядельфії, яка з часом стала своєрідним мистецьким осередком не тільки для учнів студії, але й дала нагоду для виступу відомих мистців. В тому осередку з ініціятиви Мегика постає думка видавати мистецький журнал „Нотатки з Мистецтва". Перше число його появилося в 1963 році, останнє в 1990, коли через видавничі труднощі це видання припинило своє існування. Навколо цього видання об'єдналися сили, а видавці набрали досвіду. Тоді Петро Мегик задумав видати своєрідну енциклопедію — „Книгу Творчости Українських Мистців поза Батьківщиною", що вийшла в світ у 1981 році. Ця книга утвердила українськість тих мистців, що жили й творили поза межами України і яких приписували до мистецтва країн, де вони проживали, а на Україні їх не згадували і до них не признавалися. Крім тих видавничих справ, Мегик ніколи не залишав мистецтва. Не тільки вчив у Мистецькій Студії, яку заснував, але ще знаходив час на власну мистецьку творчість. Мегик не був рядовим мистцем. Він належав до піонерів нашого століття в одному ряді з Георгієм Нарбутом, Василем Кричевським, Михайлом Бойчуком, що виявили нам українське „я". Організація виставок, на котрих молоді мистці могли показати себе, висування молодих талантів була характерною рисою Мегика як педагога.

Ця багатогранна діяльність для добра української культури не лишала багато часу для ознайомлення українського суспільства з його власною творчістю. Але прийшов час і на це. Мистцеві вже понад 90 років. Вік і стан здоров'я підказують, що час зробити підсумки життя й творчости. Час прийшов на видання монографії Петра Мегика. Вона вже в друку, редаґував її Святослав Гординський. Монографія містить статті про творче життя, громадську та мистецьку творчість мистця і має 40 кольорових репродукцій (світлини, які мав мистець) з зазначенням, хто є власником репродукованих картин. На жаль, не всі картини вдалося усталити. Ця монографія має вийти з друку обмеженим накладом на початку червня ц.р. і хто хотів би її набути, може вже передплатити до кінця травня ц.р. В передплаті ціна книжки з пересилкою 45 дол. По виданні книжки ціна буде більша. Замовлення слати разом з оплатою на адресу: Ukrainian Art Digest, 326 Peach Tree Dr., Philadelphia, Pa. 19111. Чеки виписувати на Ukrainian Art Digest.

В. Ш.

В СЕРЕДУ, 13-ГО ТРАВНЯ, президент Джордж Буш прийняв на авдієнції чілійського президента Патріціо Ейлуїна. Під час розмови Президент ЗСА назвав свого чілійського колеґу одним з найбільш видатних осіб західньої гемісфери. Буш додав, що „сьогодні Чіле показує усім країнам Південної Америки приклад на усіх відтинках життя: політики, економіки, вільного ринку тощо, доказуючи ділами, що на протязі кількох останніх років в Чіле найвищий ріст економіки в порівнянні з іншими подібними країнами". Відповідаючи, президент Чіле підкреслив, що його країна не шукає в ЗСА допомоги, але взаїмної пошани та співробітництва.

АЛЬЖИРСЬКІ ВЛАСТІ наказали кореспондентові паризької газети „Лє Монд" Жоржеві Марйонові протягом двох діб залишити країну. В минулому році Марйон дістав попередження у зв'язку з його необ'єктивною публікацією, з якої випливало, що Саддам Гуссейн домагався політичного азилю в Альжирі. Тоді альжирські власті дозволили Марйонові залишитися в країні, щоб його діти могли завершити навчальний рік у школах. На цей раз Марйонові не подарували: він звинуватив, і також без конкретних доказів, у корупції урядові кола альжирської держави.

Монтреальська...

(Закінчення зі стор. 1)

Союзовцем 1991 Року, вона вручила йому Похвальну грамоту, якою ногородив його, на пропозицію Головного Уряду УНСоюзу, Крайовий братський конґрес Америки. Т. Мороз повідомила присутніх, що дала помістити в книжці „Українці в Квебеку", яку видає Конґрес Українців Канади з нагоди сторіччя поселення українців у Канаді, коротку історію Монтреальської Округи. Одночасно вона звернулася до Відділів з проханням подбати про їх коротку історію й фото Управи для пропам'ятної книги, яку УНС плянує видати для відзначення свого сторіччя.

Загальні збори переобрали, з однією малою зміною, дотеперішній провід Округи в такому складі: голова — Текля Мороз, заступник голови — Євген Дячишин, секретарка — Віра Баніт, касир — Богдана Дубас, організаційний референт і делеґат до КУК — Олександра Дольницька, другий делеґат до КУК — Микола Перейма, референт преси — Адольф Гладилович, вільні члени Управи — Олександер Кіцак і Олена Мандрик; Контрольна комісія: Микола Андрухів, Осип Винницький і Адольф Гладилович.

Під час обговорювання пляну праці на поточний рік О. Дольницька дала такі практичні поради: щоб придбати нових членів, треба людям докладно виясновувати можливості й користі із забезпечення в УНСоюзі; пропонувати їм перш за все термінові поліси, які дуже дешеві й безконкуренційні; забезпеченим особам, які, потребуючи грошей, хотять ліквідувати свою полісу, порадити, щоб вони замість того позичили собі їх в УНСоюзі на низьких відсотках. Вона оповіла про один недавній нещасний випадок, що доказує користь із забезпечення в УНСоюзі: член її відділу, молодий новоприбулий українець із Лемківщини, який був тільки три роки забезпечений в УНСоюзі, втопився в мінеральних водах на Фльориді. УНСоюз скоро виплатив його нещасній матері повну суму обох його поліс, а неукраїнська установа, в якій він також був забезпечений, знайшла якусь причину, щоб його матері нічого не заплатити. Радила також О. Дольницька заохочувати сеньойорів поїхати на їхній з'їзд на Союзівці в червні цього року.

В своєму заключному слові Т. Мороз підкреслила, що найважливішим обов'язком відділів Округи є виконати визначену їй квоту — 50 нових членів. Вона висловила надію, що цього року ця квота буде виконана на 100 відсотків. Закриваючи збори, запросила всіх на закуску, що її вона приготовила з нагоди цієї події.

ФОНД І АДРЕСА

У „Свободі" ч. 92 з п'ятниці, 15-го травня, на третій сторінці вміщено заклик о. Івана Говгера допомогти хворій дівчинці Оксані Дзівідзінській. У поданій адресі куди висилати пожертви зайшла помилка, отже треба писати: SS. Peter and Paul Ukrainian Catholic Church, Rev. Roman Mirchuk, Pastor, „Oksanka Fund", 30 Bentley Ave., Jersey City, N. J. 07304.